

helst som, om något för dylika ändamål erfordras, det då, i likhet med hvad i Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till innevarande Riksdag under sjetta hufvudtiteln till prisbelöningar vid landtbruksmöten förekommer, kan upptagas. Jag vågar alltså för Riksdagen föreslå:

att nu utgående afgifter för minuthandel med och utskänkning af bränvin måtte till statsverket indragas.

Stockholm den 27 Januari 1871.

A. F. Pettersson,
från Malmöhus län.

N:o 100.

Herr F. A. Forssbeck: *Om ändring i gällande förordning angående villkoren för tillverkning af bränvin.*

Ehuru tveksam, om jag, då så stora och allvarliga ämnen föreligga till Riksdagens pröfning och hvilka med skäl kunna antagas komma att absorbera dess mesta tid och, om jag så får säga, dess bästa kraft och håg, borde taga något deraf i anspråk eller icke för det ämne, hvarpå under sednaste riksdag, på grund af min egen och ett stort antal andra motioner, ej så ringa tid och arbete nedlades, nemligen våra bränvinslagar, föranleder mig dock just den sednare omständigheten, eller den att redan mycket arbete blifvit undangjordt för åstadkommande af en ändamålsenlig förändring i nu gällande bränvinslagstiftning, i förening med den sistlidne Riksdags Bevillnings-utskotts anslutning i hufvudsakliga delar till de åsigter härutinnan, som jag förfäktar, och hvilka sedan under diskussionen uti Kamrarna understöddes af ett stort antal deras ledamöter, samt ändtligen frågans obestriddigen stora vikt, så för staten som den enskilde, att ej öfverlemna denna stora och viktiga reformfråga åt hvilka eller glömskan.

Att nu dock upptaga frågan i hela den omfattning, såsom under sistlidne riksdag skedde, är af förut antydda skäl icke min mening; lika litet torde jag böra, genom upprepande af en stor del af hvad dervid förekom, såmedelst föränleda en lika obehöflig som onödig kostnad förorsakande omtryckning, utan tillåter mig, såsom motiv för de förändringar i nu gällande lagstiftning angående bränvins tillverkning, som för närvarande synas mig af behovet mest påkallade och jag här nedan har äran föreslå, i tillämpliga delar hänvisa till min motion N:o 236, Bevillnings-utskottets utlåtande N:o 8 samt Kamrarnes diskussionsprotokoll, allt vid föregående riksdag, samt att här endast anföra följande:

Den passionerade uppfattning, som satte tillverkaren af bränvin i samma moraliska »bann» som den, hvilken, förgätande sin pligt mot samhället och sig sjelf, genom sjelfva varans omättligen njutande sänkte sig till de oskäligen djurens ståndpunkt, har, det kan ej förnekas, utöfvat ett stort inflytande vid den stora förändring i bränvinslagstiftningen, som skedde vid 1853—1854 årens riksdag. Tydliga indicier deruti gifva vid handen, att alla de, som sysslade med bränvinshandteringen, vare sig som tillverkare eller försäljare, från statens och samhällets sida vore att betrakta såsom proskriberade, och med synnerlig ihärdighet möttes alla försök att vindicera åt denna stora klass af näringsidkare likställighet med andra med ett bleklagdt nej! — Att, såsom då skedde, varan, genom en högre beskattning, föröyrades, och tillverkningen, genom skärpta bestämmelser, försvårades, var, för samhällets sedliga ändamål, då för tiden nödvändigt och har för detsamma verkat ofantligt godt, det kan ingen såsom patriot förneka; men nödvändigheten att derutöver gå var, minst sagdt, tvifvelaktig och har, dess bättre, på sednaste åren förlorat sin auktoritetstro. Man vill nu ändtligen erkänna, att varan, bränvinet, är ett, och dess missbruk ett annat, samt att tillverkningen af bränvin ej är någon fördömligare näringsgren än hvarje annan lagligen berättigad, och som, till båtnad för landet och den enskilde, ej bör tryckas af andra bojor än dem, som betingas af samhällets ändamål.

Det viktigaste hindret, som ännu finnes för denna näringsgrens kloka och nyttiga bedrivande, är det, att tillverkningen helt och hållet är beroende af konsumtionen inom landet. och att det derutöver tillverkade ej kan utan förlust exporteras. Vår nuvarande lagstiftning omöjliggör nemligen detta och tvingar produktionen att för hvarje år stadna inom den gränsen. Huru menligt sådant skall inverka på landets ekonomi framgår, många andra sidor deraf här förbigångna, klart och tydligt af det exemplet, att om skörden i landet ett år af regn eller någon påkommen sjuklighet aldrig så mycket förstöres, så kan ej större belopp deraf för året användas och förädlas till den öfver hela jorden behöfligen och kuranta handelsartikeln sprit, än som kan, för det pågående året, deraf hinna förbrukas inom landet. Jordbrukaren är nemligen sällan i tillfälle att från ena året till det andra gömma större eller mindre delen af sin skörd, som, om den är, såsom ofta potatisen, af sjukdom skadad, ej heller kan gömmas, och bränvinstillverkaren förmår ej annat än högst undantagsvis,

i anseende till den höga skatten och öfriga dryga omkostnader, att, i spekulatiön på ett kommande år, upplägga ett för det närvarande ej realiserbart öfverskott. Resten af den skadade skörden måste således på annat eller hvad sätt som helst förbrukas eller realiseras, och af det kommande årets tilläfventyrs friska äring måste i sin tur nödigt quantum användas till bränvinskonsumentens behof. Sådant kan ej vara nationalekonomiskt klokt.

För att således komma från detta nuvarande till ett bättre i ofvan antydda riktning, får jag, med stöd af förut citerade handlingar, föreslå följande ändringar i nu gällande bränvinslagstiftning, nemligen:

att den nuvarande termins-indelningen borttages, så att tillverkningen under nu stadgade tidrymd, 1 Oktober—1 Maj, må utöfvas huru lång tid som helst, endast derunder begränsad emellan 100 och 1200 kannor i medeltal för hvarje tillverkningsdygn, samt att minsta tillverkningen vid ett bränneri blifver 1500 kannor af normal styrka, för hvarje gång som anmälan till bränning skett;

att bränvinstillverkaren må vara obetaget att antingen förskottsvis erlägga bränvinsskatten, dock icke för mindre än 1500 kannor hvarje gång, eller ock att upplägga det tillverkade bränvinet på nederlag under offentlig kontroll, samt att sedan endast i mån af från nederlaget skeende uttag af varan erlägga den derå belöpande afgiften;

att allt af kontrollör uppmätt bränvin, hvarför skatt i förskott ej är erlagd, upplägges å nederlag i fasta magasin vid egendomarne eller brännerierna på krönta och numererade kärl, under kontrollörens lås och vård, med skyldighet för honom att hvar åttonde dag till Civil-departementets kontrollbyrå och vederbörande landshöfdinge-embete ingifva bevis om det sålunda upplagda bränvinets kanntal, kärlets antal, nummer och innehåll; hvarjemte ett sådant bevis, underskrifvet af kontrollören, brännerivittnet och tillverkaren, denna sistnämnda tillställas. Detta bevis vore då den rättshandling, på hvilken innehafvaren egde att uttaga större eller mindre del af bränvinet från nederlaget, mot erläggande af stadgad skatt. Börande den nu yrkade nederlagsrätt genom en särskild förordning om nederlag för inhemsk sprit regleras;

att denna nederlagsrätt för svenskt bränvin ej utsträcket längre än från den 1 Oktober det ena året till samma tid näst-påföljande, då allt å nederlag liggande bränvin bör vara utrymdt;

att från det vid uppmätning erhållna och till normalstyrka reducerade kanntal bränvin afdrages för afdunstning 3 procent, hvarefter återstoden utgör det kanntal bränvin, för hvilket stadgad afgift efter 70 öre per kanna skall utgå;

att för bränvin, som exporteras, såväl till uppmuntrande af sådan export som ersättning för dervid nödvändig förädling och deraf uppstående kostnader, tillägges exportören, förutom restitution af bränvinsskatten, en så kallad exportpremie af minst 3 öre per kanna; och

att för allt bränvin, som å nederlag upplägges, vare sig sådant sker i tillverkarens, annan enskild persons eller Kronans nederlagsmagasin, erlägges till staten en nederlagsafgift af högst 1 öre per kanna.

Stockholm den 27 Januari 1871.

Fr. August Forsbeck.

Uti ofvanstående instämma:

C. A. V. Kallstenius.

J. A. Åstrand.

Per Nilsson,
från Christianstads län.

Nils Nilsson,
från Blekinge.

O. P. Rylander.

S. Johnson,
från Jönköpings län.

C. A. Jönsson,
från Hallands län.

Sven Nilsson
i Efveröd.

C. I. Bengtsson.

Peter Carl Andersson,
från Östergötlands län.
